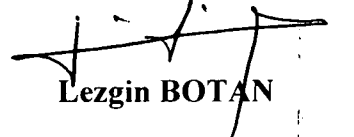

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 1531
Tarih: 10.05.2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye nüfusunun önemli bir bölümünü oluşturan engelli yurttaşlarımız başta eğitim, sağlık ve ulaşım olmak üzere günlük hayatın her aşamasında büyük sorunlarla karşılaşmaktadır. Bu nedenle engelli yurttaşlarımızın başta eğitim ve sağlık hizmetleri olmak üzere gündelik hayatlarında karşılaştıkları sorunların tespit edilmesi ve bu konuda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

Lezgin BOTAN
Van Milletvekili

GEREKÇE

Birleşmiş Milletler'de (BM) 1992 yılında 3 Aralık tarihi "Uluslararası Engelliler Günü" olarak kabul edilmiş ve 1993 yılı Mart ayında BM İnsan Hakları Komisyonunun 1993/29 sayılı bildirisi ile uluslararası camiaya duyurulmuştur. Buna ek olarak BM'ye üye 156 devletin aynı tarihte, yani 10-16 Mayıs'ta kutladığı Engelliler Haftası bulunmaktadır. Buna bağlı olarak ulusal ve uluslararası sahada engellilerin sorunlarına dikkat çekmek için çeşitli etkinlikler düzenlenmektedir.

Bunun yanı sıra engellilerin temel haklardan yararlanması ve engelli yurttaşlara yönelik bu hakların güvenceye alınması amacıyla ulusal ve uluslararası sözleşme ve kanunlar da çıkarılmıştır. Türkiye'de de 5378 sayılı Engelliler Kanunun amacı "Engellilerin temel hak ve özgürlüklerden faydalanmasını teşvik ve temin ederek ve doğuştan sahip oldukları onura saygıyı güçlendirerek toplumsal hayata diğer bireylerle eşit koşullarda tam ve etkin katılımlarının sağlanması ve engelliliği önleyici tedbirlerin alınması için gerekli düzenlemelerin yapılmasını sağlamaktır." şeklinde tanımlanmaktadır.

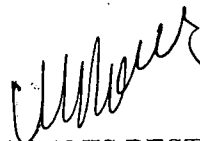
Buna rağmen engelli yurttaşlara yönelik birçok düzenleme kağıt üzerinde kalırken engelli yurttaşlarımızın eğitim, barınma, sağlık, sosyal güvenlik ve istihdam gibi konulardaki sorunlarına kalıcı çözümler getirilememiştir. Temel yasal hakların dışında engellilerin toplumun bir parçası haline gelmesine olanak tanıyacak toplumsal tedbirler de alınmamıştır. Oysa bedensel, görme, işitme, süregen hastalıklar vb. gibi engellilik gruplarının varlığından dolayı engelli yurttaşlarımızın sorunları çeşitlilik arz ettiği için farklı çözüm modellerinin geliştirilmesi gerekmektedir.

Bu konuda çözüm geliştirilmediği gibi ağaçlar, elektrik ve trafik direklerinin belli bir düzende dikilmemiş olması, arabaların kaldırımlara park etmeleri, görme engelliler için çekilen sarı yol bantların zarar görmesi veya bantların üzerine direklerin yerleştirilmesi, esnafın kaldırıma tezgah açması ve arabaların kaldırımlara park edilmesi, birçok yerde trafik ışıklarında sesli uyarı sisteminin bulunmaması, işitme cihazlarını dağıtmak için ihaleyi alan şirketlerin cihazların yeterli nitelikte ve kalitede olmasına dikkat etmemesi vb. temel sorunlar olarak önümüzde durmaktadır.

Engelli yurttaşların karşılaştığı bu tür mimari ve idari aksaklıkların dışında, engellilerin kendilerine yetmesini ve eşit bir birey olduklarını engelleyen en önemli sorun işsizliktir. Tabii yapılan araştırmalara göre engelli yurttaşların istihdamının az olmasının en önemli nedeni olarak eğitim sorunu ortaya çıkmaktadır. Bu konuda Türkiye'nin de taraf olduğu BM Engelli Hakları Sözleşmesinin 24. Maddesi "Taraf Devletler engellilerin eğitim hakkını tanır. Taraf Devletler, bu hakkın fırsat eşitliği temelinde ve ayrımcılık yapılmaksızın sağlanması için eğitim sisteminin bütünleştirici bir şekilde her seviyede engellileri içine almasını ve ömür boyu öğrenim imkânı sağlar." ifadelerine yer vermesine rağmen bunun gereğinin tam olarak yapıldığından bahsedilemez.

Bugün ilk ve orta öğretimde yer alan yaklaşık 15 milyon öğrencinin içinde engellilerin oranının 261 bin 726 civarında olduğu belirtilmektedir. Engelli sayısının Türkiye'de bu denli yüksek olması, eğitim sisteminde engellilere ilişkin ciddi düzenlemelerin

yapılmasını zorunlu kılmaktadır. Aynı şekilde yapılan araştırmalara göre de ülkemiz nüfusunun yüzde 12.39'u (yaklaşık olarak 9 milyon) engelli yurttaşlardan oluşmaktadır. Engelli yurttaşlarımızın yüzde 41,6'sının okur-yazar olmadığı ifade edilmektedir. Bu nedenle engelli yurttaşlarımızın başta eğitim ve sağlık hizmetleri olmak üzere gündelik hayatta karşılaştıkları sorunların tespit edilmesi ve bu konuda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla meclis araştırması açılması elzemdir.

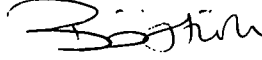
Meral DANIŞ BEŞTAŞ
HDP Adana Milletvekili

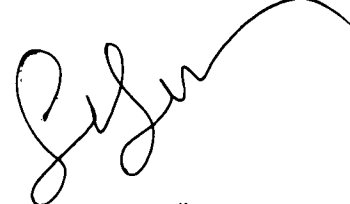
Behçet YILDIRIM
HDP Adıyaman Milletvekili

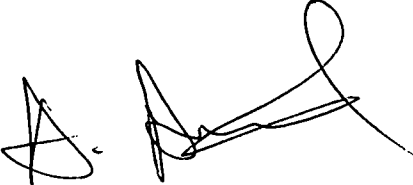
Dirayet TAŞDEMİR
HDP Ağrı Milletvekili

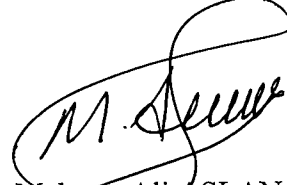
Berdan ÖZTÜRK
HDP Ağrı Milletvekili

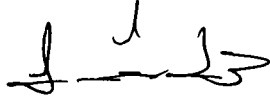
Sırrı Süreyya ÖNDER
HDP Ankara Milletvekili

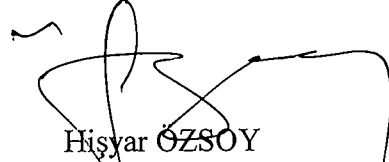
Ayşe ACAR BAŞARAN
HDP Batman Milletvekili

Mehmet Ali ASLAN
HDP Batman Milletvekili

Saadet BECERİKLİ
HDP Batman Milletvekili

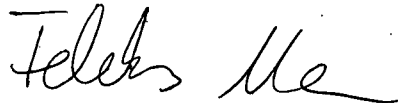
Hisyar ÖZSOY
HDP Bingöl Milletvekili

Mizgin İRGAT
HDP Bitlis Milletvekili

Altan TAN
HDP Diyarbakır Milletvekili

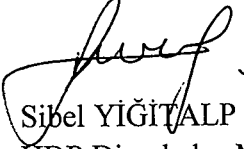
Feleknaş UCA
HDP Diyarbakır Milletvekili

İmam TAŞÇIER
HDP Diyarbakır Milletvekili

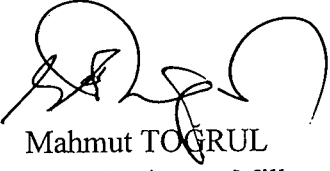
Nimetullah ERDOĞMUŞ
HDP Diyarbakır Milletvekili

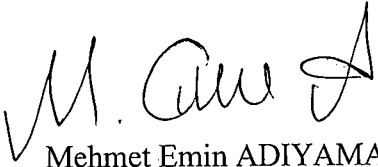
Sibel YİĞİTALP
HDP Diyarbakır Milletvekili

Ziya PİR
HDP Diyarbakır Milletvekili

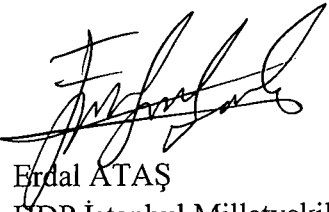
Mahmut TOĞRUL
HDP Gaziantep Milletvekili

Mehmet Emin ADIYAMAN
HDP Iğdır Milletvekili

Celal DOĞAN
HDP İstanbul Milletvekili

Erdal ATAŞ
HDP İstanbul Milletvekili

Kadri YILDIRIM
HDP Siirt Milletvekili